ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 13.03.1965 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

20

ZÁSADY
pre poskytovanie niektorých služieb a opráv občanmi na základe povolenia národného výboru schválené uznesením vlády z 3. marca 1965

Úloha rozšíriť a zabezpečiť poskytovanie služieb a opráv podľa potrieb obyvateľstva uložená aj uznesením Ústredného výboru Komunistickej strany Československa z 22. januára 1964 vyžaduje umožniť vykonávanie drobných služieb a opráv miestnym občanom, najmä tým, ktorí pre svoje úlohy v starostlivosti o rodinu alebo pre svoj zdravotný stav alebo pokročilý vek nemôžu vykonávať tieto práce v pracovnom pomere, avšak napriek tomu sú schopní a ochotní vykonávať také práce v obmedzenom rozsahu. Prácu týchto občanov treba podporovať, lebo prispieva k uspokojeniu oprávnených požiadaviek miestnych obyvateľov a na jej vykonávaní je teda všeobecný záujem. Vláda preto ustanovila tieto zásady pre poskytovanie niektorých služieb a opráv občanmi na základe povolenia národného výboru:

Čl. 1

V miestach určených okresným národným výborom, kde poskytovanie služieb podľa potrieb obyvateľstva nemôže účelne a hospodárne zabezpečiť socialistická organizácia, môžu služby poskytovať jednotliví občania na základe povolenia miestneho národného výboru udeleného im na ich žiadosť.

Pôjde predovšetkým o vidiecke obce, v ktorých poskytovanie služieb nie je a nemôže byť zabezpečené socialistickou organizáciou a obyvatelia ktorých si preto musia obstarávať i drobné práce a opravy na vzdialených miestach, aj keď v obci sú občania, ktorí sú schopní ich prianiu vyhovieť a urobia tak, ak budú na to oprávnení. Pri určovaní týchto miest treba prihliadnuť i na to, či službu v obci nemôže občanom zabezpečiť jednotné roľnícke družstvo. V mestách možno povolenie udeľovať predovšetkým pre vykonávanie opráv domového majetku.

Čl. 2

Povolenie možno udeliť na poskytovanie drobných remeselníckych prác a opráv, na opravy domového majetku, na poskytovanie osobných služieb a na drobnú doplnkovú výrobu z miestnych zdrojov surovín pre miestnu potrebu (ďalej len „služby“).

Drobnými remeselníckymi prácami a opravami sa rozumejú najmä práce krajčírske, obuvnícke, zámočnícke, stolárske, klampiarske, murárske a pokrývačské, maľovanie bytov a pod. Pri osobných službách pôjde napr. o holičstvo a kaderníctvo, pranie, žehlenie, manglovanie a opravy bielizne, obstarávanie upratovania a strážnu službu.

Čl. 3

Povolenie možno udeliť len ženám z domácnosti, dôchodcom, osobám so zmenenou pracovnou schopnosťou a pracovníkom, ktorí chcú služby poskytovať popri svojom hlavnom zamestnaní, vždy

však len občanom starším ako 18 rokov, ktorí preukážu kvalifikáciu potrebnú pre príslušnú činnosť a bývajú v obvode miestneho národného výboru. Pracovníci, ktorí chcú poskytovať služby popri svojom hlavnom zamestnaní, sú povinní oznámiť to organizácii, ktorá ich zamestnáva.

Poskytovanie služieb na základe takého povolenia prispeje k ich rozšíreniu a súčasne umožní občanom, ktorí sa nemôžu zaradiť do práce v pracovnom pomere, prácu podľa ich síl a schopností. Bude však prichádzať do úvahy aj u pracovníkov, ktorí chcú poskytovať tieto služby v mieste svojho bydliska, po splnení úloh vyplývajúcich pre nich z pracovného pomeru alebo z pomeru člena jednotného roľníckeho družstva alebo výrobného družstva. Oznamovacia povinnosť umožňuje, aby organizácia, v ktorej pracovník má hlavné zamestnanie, vedela o tejto jeho činnosti. Predchádzajúci súhlas organizácie, ktorá pracovníka zamestnáva, je potrebný, len ak to ustanovujú osobitné predpisy.

Keďže treba súčasne pamätať i na kvalitné poskytovanie týchto služieb, je potrebné, aby ich poskytovali len občania s potrebnou kvalifikáciou. Podľa druhu činnosti bude treba kvalifikáciu preukázať výučným alebo tovarišským listom, vysvedčením, prípadne i praxou.

Čl. 4

Služby na základe povolenia poskytuje občan vo vlastnom mene a vzťahujú sa na ne ustanovenia Občianskeho zákonníka o službách.

Za riadne, kvalitné a pohotové poskytnutie služby zodpovedá zákazníkovi občan, ktorému bolo povolenie udelené. Zákazník vstupuje teda v týchto prípadoch do zmluvného pomeru k občanovi, ktorý službu poskytuje. Pri nesprávnom poskytnutí služby zodpovedá občan zákazníkovi podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o poskytovaní služieb socialistickými organizáciami (zákon č. 40/1964 Zb.).

Čl. 5

Občania, ktorým bolo povolenie udelené, sú povinní

1. poskytnúť služby osobne, prípadne len za pomoci rodinných príslušníkov;
2. poskytovať služby v súlade so všeobecnými predpismi, najmä hygienickými a bezpečnostnými, ktoré sa vzťahujú na služby poskytované socialistickými organizáciami;
3. poskytovať služby v určenom mieste, ako aj plniť ďalšie povinnosti a podmienky uvedené v povolení;
4. z príjmov dosiahnutých pri poskytovaní týchto služieb platiť daň z príjmov obyvateľstva.
   Za poskytnutie služby môžu požadovať najviac ceny ustanovené cenníkmi, prípadne cenovými predpismi platnými pre socialistické organizácie. Na žiadosť zákazníka sú povinní vydať mu potvrdenku z priepisového bloku.
   Povinnosti vytýčené v týchto zásadách vyplývajú z potreby zabezpečiť kvalitné poskytovanie služieb a súčasne zamedziť, aby sa ich poskytovanie nezneužívalo na neodôvodnené obohatenie. Preto sa predovšetkým zdôrazňuje osobný výkon práce; používať na výpomoc iné osoby než rodinných príslušníkov, je neprípustné. Práce vykonávajú občania spravidla vlastným náradím. Potrebný materiál si obstarávajú nákupom v maloobchode. Aby sa zamedzilo predražovanie týchto služieb, môžu občania za ne požadovať najviac ceny platiace pre ich poskytovanie socialistickými organizáciami. Vo vydanom povolení uvedie miestny národný výbor pôsobisko, v ktorom občan môže služby poskytovať. Ak ide o územia viacerých obcí, je potrebná dohoda s príslušnými miestnymi alebo okresnými národnými výbormi. Daň uhradia občania paušálom, ktorý určí podľa § 9 zákona č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva, národný výbor. Pri určení tohto paušálu prihliada národný výbor na rozsah, v akom sa budú služby poskytovať, a na očakávané príjmy.

Čl. 6

Povolenie sa vydáva písomne a možno ho udeliť na dobu časove obmedzenú alebo na neurčitý čas. Povolenie možno odňať, ak sa zmenia pôvodné podmienky pre udelenie povolenia alebo ak

občan neplní povinnosti vyplývajúce z týchto zásad a z udeleného povolenia. Ak bolo povolenie vydané pracovníkovi, ktorý služby poskytuje popri svojom hlavnom zamestnaní, musí miestny národný výbor povolenie odňať, ak oznámi organizácia, v ktorej je pracovník zamestnaný, že nesúhlasí s jeho ďalšou činnosťou podľa udeleného povolenia preto, že táto činnosť mu bráni v riadnom výkone práce v jeho hlavnom zamestnaní. Pre zánik platnosti povolenia určí miestny národný výbor primeranú lehotu.

Podľa miestnych podmienok možno povolenie viazať i na obmedzenú dobu. Miestny národný výbor, ktorý povolenie udelil, je oprávnený povolenie odňať, ak nie sú v mieste naďalej podmienky pre jeho udelenie, najmä ak službu v mieste už dostatočne zabezpečuje socialistická organizácia. Povolenie možno taktiež odňať, ak občan neposkytuje služby riadne a podľa určených podmienok. Pôjde predovšetkým o prípady, keď neplní povinnosti uvedené v čl. 5. Aby poskytovanie služieb pracovníkmi popri ich hlavnom zamestnaní im nebránilo v riadnom výkone práce v tomto zamestnaní, musí sa povolenie pracovníkovi odňať, len čo organizácia, v ktorej je zamestnaný, oznámi, že mu činnosť vykonávaná na základe povolenia bráni v riadnom výkone jeho hlavného zamestnania. Pri odnímaní povolenia treba umožniť, aby občan mohol dokončiť rozrobené práce. Preto miestny národný výbor určí primeranú lehotu pre zánik platnosti povolenia.

Čl. 7

Dôchodkovo zabezpečení sú z tejto činnosti občania, ktorí nie sú zabezpečení už z dôvodu inej činnosti, ani nepoberajú starobný alebo invalidný dôchodok a sú povinní platiť daň z príjmov obyvateľstva v paušálnej sume zodpovedajúcej najmenej príjmu 400 Kčs mesačne. Rozsah dôchodkového zabezpečenia ustanovuje osobitný predpis.*)

Čl. 8

Ak služby poskytuje na základe povolenia dôchodca, nebude sa mu z toho dôvodu jeho dôchodok odnímať ani krátiť.

*) Vyhláška č. 21/1965 Zb. o dôchodkovom zabezpečení, nemocenskom poistení a preventívnej a liečebnej starostlivosti niektorých občanov činných pri poskytovaní služieb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.